

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3521/2536

เทศบาล เมือง นครสวรรค์ โจทก์ นาย ไพศาล การุณรังษี กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 229, ป.อ. มาตรา 360, พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 117, พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 118, พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 119, พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 120, ป.ที่ดิน มาตรา 9, ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ, ป.วิ.อ. มาตรา 28, พ.ร.บ.พนักงานอัยการ พ.ศ. 2498 มาตรา 11, พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 50, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 362, ป.อ. มาตรา 365, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

## ย่อ / หลักกฎหมาย

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 229, 360 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 117, 118, 119, 120 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ เป็นความผิดที่กระทำต่อรัฐเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการที่จะฟ้องขอให้ลงโทษผู้กระทำความผิดดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 28(1) และพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. 2498 มาตรา 11(1) เอกชนจะฟ้องได้ต่อเมื่อได้รับความเสียหายเป็นพิเศษ แม้โจทก์เป็นเทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องจัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 50(2), 53 และกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้โจทก์มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่อยู่ในเขตเทศบาล ทั้งอธิบดีกรมเจ้าท่าได้มอบอำนาจเจ้าท่าตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 ให้โจทก์ดูแลรักษาลำน้ำในเขตเทศบาล ก็ถือไม่ได้ว่าโจทก์เป็นบุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดดังกล่าว โจทก์จึงไม่เป็นผู้เสียหายไม่มีอำนาจฟ้อง

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 90, 91, 229, 360, 362, 365 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 117, 118, 119, 120 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้องจำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาว่าจำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 90, 91 229, 360 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 117, 118, 119, 120 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทให้ลงโทษบทหนักตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 229 ลงโทษจำคุก 1 ปี ปรับ 10,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ส่วนจำเลยที่ 2 และที่ 3 ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 อุทธรณ์ขอให้ยกฟ้อง และจำเลยทั้งสามอุทธรณ์ขอให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้งดส่งประเด็นไปสืบพยานจำเลยทั้งสามศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืนจำเลยที่ 1 ฎีกา โดยอัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่า โจทก์เป็นเทศบาลเมือง และเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งตามสำเนาคำสั่งเอกสารหมาย จ.19 ให้โจทก์มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติ

ของแผ่นดินหรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่อยู่ในเขตเทศบาลอธิบดีกรมในฐานะเจ้าท่า  
มอบอำนาจ "เจ้าท่า" ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 ให้โจทก์ดูแลรักษา  
ลำน้ำในเขตเทศบาล และบริเวณที่เกิดเหตุอยู่ในเขตเทศบาลของโจทก์และวินิจฉัยว่าสำหรับ  
ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365 นั้น ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง คดีถึงที่สุด  
แล้ว จึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่าโจทก์เป็นผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ 1 ในฐานะความผิดดังกล่าว  
หรือไม่อีกต่อไป ส่วนความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 229, 360 พระราชบัญญัติ  
การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 117, 118, 119, 120 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา  
9, 108 ทวินั้น ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ วินิจฉัยว่าเป็นความผิดที่กระทำต่อรัฐ เป็น  
อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการที่จะฟ้องขอให้ลงโทษผู้กระทำความผิดดังกล่าวตาม  
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 28(1) และพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ.  
2498 มาตรา 11(1) เอกชนจะฟ้องได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเสียหายเป็นพิเศษ แม้โจทก์เป็น  
เทศบาลเมือง ซึ่งมีหน้าที่ต้องจัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำตามพระราชบัญญัติเทศบาล  
พ.ศ. 2496 มาตรา 50(2), 53 และกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้โจทก์มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา  
และดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือเป็นทรัพย์สินของ  
แผ่นดินที่อยู่ในเขตเทศบาล ทั้งอธิบดีกรมเจ้าท่าได้มอบอำนาจเจ้าท่าตามพระราชบัญญัติ  
การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 ให้โจทก์ดูแลรักษาลำน้ำในเขตเทศบาล ก็ถือไม่ได้ว่าโจทก์  
เป็นบุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดดังกล่าว โจทก์จึงไม่เป็นผู้เสียหายไม่  
มีอำนาจฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ 1 ในฐานะความผิดดังกล่าวเหล่านั้นได้ ฎีกาของจำเลยที่ 1 ข้อนี  
ฟังขึ้น และเมื่อได้วินิจฉัยเช่นนี้แล้วก็ไม่ต้องวินิจฉัยฎีกาข้ออื่นของจำเลยที่ 1 อีกต่อไปพิพากษา  
แก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลยที่ 1 ในฐานะความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา  
มาตรา 229, 360 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 117, 118, 119,  
120 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ ด้วย นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา  
ศาลอุทธรณ์ภาค 2

## องค์คณะ

อัครวิทย์ สุมาวงศ์ · อากาศ บำรุงชีพ · สมศักดิ์ วิรุทธิ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3521/2536>